

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu zajęć:	Antropogeniczne zmiany w środowisku				
Rok akademicki:	2019/2020	Kod:	ZSDA-3-0014-s	Punkty ECTS:	4
Wydział:	Szkola Doktorska AGH				
Kierunek:	Szkola Doktorska AGH	Specjalność:	—		
Poziom studiów:	Studia III stopnia	Forma studiów:	Stacjonarne		
Język wykładowy:	Polski	Profil:	Ogólnoakademicki (A)	Semestr:	0
Strona www:	—				
Prowadzący moduł:	prof. dr hab. inż. Sobczyk Wiktoria (sobczyk@agh.edu.pl)				

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Czynniki antropogeniczne w procesach utraty bioróżnorodności, deforestacji, desertyfikacji, alkalizacji i zasolenia gleb. Wpływ rolnictwa na środowisko. Czynniki antropogeniczne w procesie zmian krajobrazu. Zmiany w środowisku wywołane turystyką i rekreacją. Zmiany w środowisku wywołane działalnością górniczą. Udział czynników antropogenicznych w regionalnych i globalnych zmianach środowiskowych.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Student zna zmiany w środowisku wywołane powstaniem i rozwojem rolnictwa		Udział w dyskusji
M_W002	Student zna zmiany w środowisku wywołane rozwojem przemysłu (szczególnie górniczego)		Egzamin
Umiejętności: potrafi			
M_U001	Student potrafi dostrzegać w przyrodzie czynniki antropogeniczne oddziałujące na środowisko		Prezentacja, Zaangażowanie w pracę zespołu, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji

M_U002	Student umie obserwować i udokumentować negatywne zmiany środowiskowe wywołane działalnością człowieka		Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Zaangażowanie w pracę zespołu
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
M_K001	Student ma świadomość potrzeby kształtowania środowiska naturalnego człowieka		Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Zaangażowanie w pracę zespołu
M_K002	Student ma świadomość skutków nieprzemysłanej działalności człowieka		Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Zaangażowanie w pracę zespołu
M_K003	Student ma świadomość konieczności permanentnego poszerzania wiedzy		Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji, Zaangażowanie w pracę zespołu

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
30	10	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												
M_W001	Student zna zmiany w środowisku wywołane powstaniem i rozwojem rolnictwa	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
M_W002	Student zna zmiany w środowisku wywołane rozwojem przemysłu (szczególnie górniczego)	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												
M_U001	Student potrafi dostrzegać w przyrodzie czynniki antropogeniczne oddziałujące na środowisko	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-

M_U002	Student umie obserwować i udokumentować negatywne zmiany środowiskowe wywołane działalnością człowieka	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne: jest gotów do												
M_K001	Student ma świadomość potrzeby kształtowania środowiska naturalnego człowieka	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
M_K002	Student ma świadomość skutków nieprzemyślanej działalności człowieka	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
M_K003	Student ma świadomość konieczności permanentnego poszerzania wiedzy	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	30 godz
Przygotowanie do zajęć	10 godz
przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	40 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	20 godz
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	2 godz
Inne	10 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	114 godz
Punkty ECTS za moduł	4 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

Społeczności prehistoryczne jako czynnik zmian środowiska
 Antropogeniczne zagrożenia środowiska hałasem i wibracjami
 Zagrożenia środowiska dioksynami i furanami
 Antropogeniczne przyczyny degradacji gleb
 Odpady komunalne i przemysłowe
 Antropogeniczne zagrożenia środowiska promieniowaniem niejonizującym i jonizującym
 Wpływ górnictwa na środowisko. Ekspansywna eksploatacja kopalni.

Ochrona środowiska na terenach górniczych

Ćwiczenia projektowe

Projekt obejmuje:
wybór problemu środowiskowego
analizę obecnego stanu wybranego problemu środowiskowego
propozycje zmian w aspekcie działań antropogenicznych
prognozę przebiegu zmian w przedziale czasowym i symulację wyników zmian
aplikację graficzną
szczegółową dokumentację wykonania projektu.

Tematy projektów. Czynniki antropogeniczne w sferach utraty bioróżnorodności, deforestacji, desertyfikacji, alkalizacji i zasolenia gleb. Wpływ rolnictwa na środowisko krajów rozwijających się i rozwiniętych

Czynniki antropogeniczne a zmniejszenie różnorodności genetycznej. Wymieranie gatunków

Czynniki antropogeniczne w procesie zanieczyszczenia powietrza. Udział czynników antropogenicznych w regionalnych zmianach środowiskowych. Udział czynników antropogenicznych w globalnych zmianach środowiskowych. Czynniki antropogeniczne w procesie chemicznego skażenia środowiska. Czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe. Zagrożenia chemiczne i biologiczne w miejscu pracy. Chemikalia w życiu codziennym. Choroby zawodowe.

Czynniki antropogeniczne w procesie zmian krajobrazu. Zmiany w środowisku wywołane turystyką i rekreacją.

Zmiany w środowisku wywołane działalnością górniczą.

Metody i techniki kształcenia:

Wykład: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Ćwiczenia projektowe: dyskusja, metoda e-learningu

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Studenci są zobowiązani do przygotowania projektu i prezentacji na wybrany wcześniej temat. Przykładów powinny być studiami przypadku z całego świata w celu zilustrowania zastosowania wpływu czynników antropogenicznych na środowisko.

Student będzie również uczestniczył w otwartej sesji dyskusyjnej. 60% zajęć projektowych w formie e-learningu. Ocena projektu uwzględnia: aktywność, wartość merytoryczną oraz jakość i sposób jego prezentacji.

Uczestnictwo w wykładach nie jest obowiązkowe, jednak aktywność na wykładach może wpłynąć na podwyższenie końcowej oceny.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Wykład:

- Obecność obowiązkowa: Tak

- Zasady udziału w zajęciach: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania

zgodnie z sylabusem przedmiotu. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Ćwiczenia projektowe:

- Obecność obowiązkowa: Tak

- Zasady udziału w zajęciach: Studenci w dwuosobowych zespołach realizują projekt. Każdy zespół otrzymuje do wykonania inny, przydzielony losowo temat projektu. W ramach projektu należy stworzyć działającą aplikację graficzną oraz szczegółową dokumentację wykonania projektu. 60% zajęć projektowych w formie e-learningu.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen z wykładów (waga 0,4) i zajęć projektowych (waga 0,6). Aktywność na wykładach może być premiuowana przez podniesienie oceny. Oceną końcową za przedmiot jest ocena z egzaminu.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Zaległości powstałe wskutek nieobecności na wykładach student nadrabia samodzielnie. Na egzaminie końcowym student jest zobowiązany znać materiał przedstawiony na wszystkich wykładach. Obecność na zajęciach projektowych i na prezentacji projektu jest obowiązkowa.

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

Doktorant ma obowiązek uczestniczenia w 75% zajęć z tego przedmiotu.

Zalecana literatura i pomoce naukowe

Faliński J. B., 2001: Przewodnik do długoterminowych badań ekologicznych. Vademecum Geoboticum 1. PWN, Warszawa.

Jurt R., 2003: Biologia zwierząt. Krótkie wykłady, PWN, Warszawa.

Pullin A.S., 2004: Biologiczne podstawy ochrony przyrody, PWN, Warszawa.

Sobczyk W., 2013: Rolnictwo i środowisko, Wydawnictwa AGH, Kraków, ss. 355.

Sobczyk W. (red. nauk.), 2014: Wybrane zagadnienia ochrony i inżynierii środowiska. Wyd. Naukowe AGH, Kraków, ss. 323.

Sobczyk W., 2015: Sustainable development of Middle East Region. Problems of Sustainable Development, vol. 12, no 2, s. 51-62.10.

Sobczyk W., Kowalska A., 2015: Działalność górnicza a środowisko. Studium przypadku. Wyd. Naukowe AGH, Kraków.

Sobczyk W., 2016: Aspekty społeczne i środowiskowe gospodarki odpadami. Wyd. AGH, ss. 218.

Sobczyk W., Gliniak M., Kowalska A.: Zrównoważona eksploatacja surowców mineralnych. Przegląd Górniczy 2018, nr 11, s. 19-23.

Symonides E., 2007: Ochrona przyrody, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego.

Wolański N., 2007: Ekologia człowieka. Podstawy ochrony środowiska i zdrowia człowieka. T. 1,2. PWN, Warszawa.

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

Sobczyk W., 2013: Rolnictwo i środowisko, Wydawnictwa AGH, Kraków, ss. 355.

Sobczyk W. (red. nauk.), 2014: Wybrane zagadnienia ochrony i inżynierii środowiska. Wyd. Naukowe AGH, Kraków, ss. 323.

Sobczyk W., 2015: Sustainable development of Middle East Region. Problems of Sustainable Development, vol. 12, no 2, s. 51-62.10.

Sobczyk W., Kowalska A., 2015: Działalność górnicza a środowisko. Studium przypadku. Wyd. Naukowe AGH, Kraków.

Sobczyk W., 2016: Aspekty społeczne i środowiskowe gospodarki odpadami. Wyd. AGH, ss. 218.

Sobczyk W., Gliniak M., Kowalska A.: Zrównoważona eksploatacja surowców mineralnych. Przegląd Górniczy 2018, nr 11, s. 19-23.

Informacje dodatkowe

W wyjątkowych przypadkach 50% wykładów może odbyć się metodą e-learningu (webinarium).